

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Høringssvar fra Hønefoss menighet

Hønefoss menighetsråd gir sin tilslutning til den skrittvis prosessen høringsnotatet - i tråd med Kirkemøtets ønske - legger opp til, og målet om å sikre bredest mulig oppslutning. Når målet i første omgang er å få opprettet et sentralt kirkelig rettssubjekt, samt overføre arbeidsgiveransvaret for presteskaper etc. til dette, virker det klokt å sikre denne prosessen best mulig, bl.a. ved å lovfeste en del av det som har vært praksis til nå, og ellers gjøre færrest mulig endringer. Under arbeidet med den fremtidige organiseringen, bør en så ta sikte på også å forenkle det kirkelige lovverket betraktelig. Vi slutter oss i stor grad til det fremlagte høringsnotatet, og vil bare understreke og påpeke følgende:

Ad Kirkens rettslige forhold

Menighetsrådet er spesielt positive til at *soknenes selvstendighet* videreføres, at *kirkelig betjening* søkes sikret på alle nivåer, og at *prestetjenestens selvstendighet* og relative uavhengighet sikres. Her ønsker vi i tillegg at også den foreslåtte formuleringen om prestenes *faglige selvstendighet* tas inn. Vi slutter oss m.a.o. til de foreslåtte endringer i §§ 2 og 34, og ser gjerne at sistnevnte paragraf *utvides* med leddet: «*Prestene har et selvstendig faglig ansvar for sin forkynnelse, undervisning, sjelesorg og sakramentsforvaltning.*»

Samtidig vil vi spørre om ikke også **bispetjenesten** bør sikres ved en tilsvarende bestemmelse. Vi er usikre på om bl.a. ordinasjons-, vigslings- og visitasjonsmyndigheten er tilstrekkelig sikret gjennom den generelle lovfestingen av prestetjenesten uavhengighet.

Tilsvarende vil vi spørre om ikke **lærenemda** foreløpig bør videreføres (selvsagt med unntak av bestemmelsene om Kongens myndighet). Selve læreaspektet synes ikke uten videre sikret gjennom nyopprettelsen av en klagenemd, og dagens lærenemd har en tyngre teologisk kompetanse enn Kirkemøtet selv.

Ad Økonomi og finansiering.

Det er positivt at det presiseres at statens fremtidige rammetilskudd «ikke skal kunne benyttes til å avlaste kommunene for deres økonomiske forpliktelser» (*høringsnotatets pkt. 9.4.3*), og at *statens økonomiske ansvar* inntas i loven (**ny § 22**).

I en bemanningssituasjon som allerede begynner å bli vanskelig, ser vi det som meget viktig at *prestene sikres forutsigbare lønns- og pensjonsvilkår*, mest mulig på linje med dagens betingelser.

Vi hadde derfor gjerne sett at **staten forpliktet seg** til et visst nivå på bevilgningene (for eksempel tok høyde for en lønns- og pensjonsutvikling for geistligheten omtrent på høyde med den statlige; samt forpliktet seg til bl.a. å videreføre trosopplæringsreformen på samme nivå som i dag, justert for alminnelig prisvekst, etc.).

Når det gjelder **merverdiavgift** (høringsnotatets **pkt 16**) og **skattefradrag for gaver (pkt. 17.3)**, mener vi en fristilt kirke bør behandles på samme måte som frivillige organisasjoner og andre trossamfunn.

Vi registrerer ellers at **departementet** fortsatt vil **forbeholde seg en viss økonomisk kontroll** og styringsrett. Det kan være forståelig, men kanskje ikke helt innlysende.

Hovedbegrunnelsen er, så vidt vi skjønner, det kommunale finansieringsansvaret overfor Kirken. Imidlertid er vi ikke kjent med at departementet for eksempel har brukt maktmidler mot kommuner som ikke måtte ha oppfylt sine lovpålagte oppgaver på dette feltet. (Dette kan selvsagt skyldes manglende oversikt fra vår side.)

Selv om departementet beholder en viss økonomisk styringsrett og bl.a. fortsatt skal godkjenne kostnadsplan og finansieringsplan ved oppføring av nye kirker, virker det likevel ikke innlysende at et *sekulært* departement fortsatt skal **godkjenne utformingen av fremtidige kirkebygg** (oppføring, ombygging, ... tegninger; jfr. § 21, og evt. §17, første avsn.). Tilsvarende turde gjelde departementets myndighet ihht. også § 3.9, §5 (andre og fjerde avsn.) og § 31 (andre avsn.). Men her kan en kanskje vente med endringer til neste steg i prosessen?

Til sist, til notatets **pkt. 19.2**:

Det er åpenbart at **Kirken må få tilført midler** (evt. fra departementet få overført ressurser som ikke lenger vil trenges der) for å kunne ivareta den fremtidige økonomi- og personalforvaltningen. I det minste må statens besparelser kompenseres Kirken, og sannsynligvis mer bevilges, siden en del storskala-stordriftsfordeler vil gå tapt.

Vi synes ikke det virker rimelig å forskuttere eller forvente *innsparingsfordeler* (pkt. 19.2, **siste avsn.**) i forbindelse med en omorganisering, - som departementet selv har hatt rike muligheter til å initiere tidligere.

(Skulle dette likevel lykkes, bør det rimeligvis vurderes i forhold til statens fremtidige tilskudd, på samme måte som uforutsebare utgiftsøkninger av betydning.)

Hønefoss, 09.11.14 (utsatt frist)

Beste hilsen Hønefoss menighetsråd v/Tor Magnus Amble (sokneprest)

PS.

Det er en diskrepans mellom kapitel-nummerering i høringsnotatet og sammendraget av innholdet i kap. 2.1: I pkt. 1,2.3 (s. 13) refereres det til to kapitler som verken finnes i innholdsfortegnelsen eller i notatets tekst, nemlig kpp. 20 og 21. Siden oppsummeringen av innholdet i pkt. 21 sammenfaller med overskriften til kap. 19, antar vi at det et sted i prosessen bare har skjedd en endring i disposisjon og nummerering av stoffet, uten at innhold av betydning er falt ut.

ds